

§ 42 Om kloster i den evangelisk-lutherska kyrkan

HAKON LÅNGSTRÖM:

Ordförande, ledamöter, biskopar och åhörare! Jag vill börja med att yrka bifall till utskottets förslag att avslå motion 2011:23, och jag talar å utskottets vägnar. Utskottet värderar de kloster och kommuniteter och retreatcentra som finns inom eller står Svenska kyrkan nära. Vi konstaterar att olika sorters växtplatser är lika viktiga i dag som det har varit tidigare. Utskottet vill också betona att man inte inför kloster, som det stod i motionen, utan att det är någonting som växer fram underifrån genom människors önskan att leva, be eller utveckla sin spiritualitet tillsammans i någon form av gemenskap. Det initiativtagande som vi i Svenska kyrkan kan göra, menar vi och liksom även andra lutherska kyrkor, är att bereda plats för de här klostren och kommuniteterna och retreatcentra. Vi instämmer också i Läronämndens yttrande att klostrens ställning inom Svenska kyrkan behöver fortsatt bearbetas. Vi uppmärksammar särskilt att det i dag inte finns någon särskilt ordning för hur klostren ska kunna ha en relation till stiftet eller stiftsbiskoparna. När det gäller lutherska kyrkor innanför Lutherska världsförbundet konstaterar utskottet att det redan finns i många av de här medlemskyrkorna fungerande kloster som har relation till kyrkorna, men som vi har uppfattat det är det även där så att de här klostren växer fram underifrån och inte någonting som man inför.

KARL-GUNNAR SVENSSON:

Ordförande, ledamöter och biskopar! Jag tackar för utskottets förslag på min motion 2011:23 om kloster i den evangelisk-lutherska kyrkan. Jag kan förstå avslaget på motionen och har därför inget annat yrkande.

Däremot har jag en fråga, för jag blev inte riktigt klok på om utskottet vill att vi ska göra något åt klostrens och kommuniteternas relation till stiftet. I utskottets övervägande står det: "Utskottet uppmärksammar att idag finns ingen särskild ordning för klostrens relation till stiftet, eller till stiftets biskop." Men sedan kommer det inget förslag. Jag säger som mina ungdomar säger hemma: "Och ...?"

Att Läronämnden däremot anser att det behöver göras något är mer tydligt. Läronämnden konstaterar, som vi har hört,

att frågan om kloster och kommuniteter behöver en fortsatt bearbetning på evangelisk-luthersk grund och med utgångspunkt i Svenska kyrkans kontext.

Min fråga till Läronämnden och biskoparna blir då: Kommer ni att fortsatt bearbeta frågan om kloster och kommuniteter på evangelisk-luthersk grund och med utgångspunkt i Svenska kyrkans kontext?

BIRGIT AHLSTRÖM:

Kära kyrkomötesvänner! Det är en rikedom och ett glädjeämne att klosterliv finns som en vital del i Svenska kyrkan, och att det sedan 1990 är officiellt erkänt av biskopsmötet. Det är viktigt att se, erkänna och uppmärksamma dessa människor som i vår tid och i vårt samhälle väljer att lämna allt för att viga sina liv helt till tjänst åt Gud. Dessa goda exempel på radikal kristen efterföljelse behövs verkligen i vår kultur, där självbekräftelse kan synas vara det viktigaste livsprojektet och där människor ofta värderas genom månadslönens storlek. På teve röner klosterprogrammen stort intresse, både serierna där vanliga människor provar klosterliv som ett experiment och det prisade programmet om Martha, den unga svenska kvinnan som trädde in i karmelitkloster för att leva sitt liv i en mycket sträng avskildhet.

Men hur mycket vet vi i Svenska kyrkan om vårt ordensliv? Kanske ligger det i sakens natur att okunskapen är stor, för dessa människor söker inte uppmärksamhet, de lanserar sig inte. Visst är det beklagligt att till exempel inte Mariadöttrarna och Den Evangeliska Mariavägen nämns i den här motionens bakgrundstext. Mariadöttrarna, som grundades för mer än 60 år sedan och som idag omfattar ett tjugotal kvinnor som bär sin blå ordensdräkt, lever sina liv i bön och avskildhet, men har också omfattande gästverksamhet. Så vitt jag förstår ser de sig verkligen som en del av Svenska kyrkan, inte bara står den nära. Det är helt riktigt så att klosterliv inte ska och inte kan initieras uppifrån vare sig inom Svenska kyrkan eller Lutherska världsförbundet, men det är värt att ta fasta på utskottets uppfattning att relationen mellan Svenska kyrkan och hennes klosterordnar, relationen till stift och biskop, behöver uppmärksammas och utredas både för kyrkans bästa och för klosterordnarnas bästa.

Därför har jag ett tilläggsförslag att kyrkostyrelsen ges i uppdrag att uppmärksamma och utreda relationen till sina klosterordnar samt stödja och uppmuntra denna del av kyrkans liv.

BISKOP TOMAS SÖDERBERG:

Ordförande, kyrkomötesvänner, biskopar och åhörare! "Och ..." fortsätter vi. Jag har alltså två av de kommuniteter och stiftelser som finns med i utskottsutlåtandet inom Västerås stift. Svaret från min sida till dig är att jag är på väg att ingå i dialog just för att tydliggöra relationen mellan dessa kommuniteter och Svenska kyrkan i Västerås stift.

BISKOP RAGNAR PERSENIUS:

Ordförande, ledamöter och biskopar! Det handlar just om den kontext vi befinner oss i, och i Uppsala stift gläds vi mycket över Mariadöttrarna i Vallby, som betyder väldigt mycket andligt, själavårdsmässigt och socialt. Vi stöder dem sedan ganska många år på många olika sätt, bland annat med kollekt och kaplan, och försöker även på andra sätt ge uttryck åt det erkännande som fanns redan i biskopsmötets uttalande om kommunitet och kloster. Vi tycker att Mariadöttrarna verkligen är till välsignelse.

HAKON LÅNGSTRÖM:

Herr ordförande! Vi har inte gjort någon särskilt skrivning om det, vi har bara pekat på behovet, men som vi hör här av två av våra biskopar så är det här någonting som pågår. Det är uppmärksammat av biskopsmötet och Läronämnden, och då känner vi oss trygga i utskottet med att här kommer det successivt att ske samtal och arbete med relationerna som är viktiga.